

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **V. S.**
bytem K. 1529, N.
zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.7.2016, č.j. KUZZL-50821/2016, sp. zn. KUSP-19090/2016/DOP/Bl,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20.7.2016, č.j. KUZL-50821/2016, sp.zn. KUSP-19090/2016/DOP/Bl, jímž bylo změněno prvostupňové rozhodnutí Magistrátu města Zlína ze dne 18.1.2016, č.j. MMZL 006350/2016, sp.zn. MMZL-129183/2014-PS-PŘ-OOSA-5632/14, kterým bylo rozhodnuto o správním deliktu žalobce podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítá, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku. Správní orgán podle žalobce zcela rezignoval na zjišťování pachatele přestupku. Pachatel přestupku, kterého označil žalobce, v mezidobí zemřel, a prvostupňový správní orgán proto měl věc odložit dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“). Podle žalobce nebyly z důvodu úmrtí pachatele přestupku splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Měl-li žalovaný tvrdit žalobce o tom, kdo vozidlo řídil, za účelové, pak mělo být zahájeno řízení dle § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu pro porušení § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu a žalobce měl být vyzván k podání vysvětlení. Žalobce měl být vyzván k podání vysvětlení také proto, aby vysvětlil okolnosti vypůjčení vozidla. Žalobce dále namítá, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen; žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazuje na § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu, které bylo v době spáchání správního deliktu odlišné. Podle žalobce je skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v rozporu s ústavním pořádkem; § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanoví nesplnitelnou povinnost.
3. Žalobce tedy z uvedených důvodů navrhuje napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušit pro nezákonnost. Na tomto procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Obsah vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Podle žalovaného není dán žádný důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.
5. Podle žalovaného byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku; žalobce mohl předložit další důkazy již v rámci reakce na výzvu provozovateli vozidla ze dne 29.8.2014. Žalovaný trvá na tom, že označování v mezidobí zemřelé osoby za řidiče vozidla různých provozovatelů je zcela účelové. Žalobce navíc nijak neprokázal své tvrzení o osobě řidiče vozidla. K zániku odpovědnosti za správní delikt podle žalovaného nedošlo.

6. Žalovaný tedy navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, a na tomto procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v mezích uplatněných žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s.ř.s. Soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s.
9. Žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
10. Přestože je zákonodárcem zvolená objektivní odpovědnost provozovatele vozidla s možností liberace v tuzemském právním řádu (u fyzické osoby) neobvyklá, není nepřípustná či protiústavní (jak ostatně uvedl i Ústavní soud v plenárním nálezu ze dne 16.5.2018, sp.zn. Pl. ÚS 15/16). Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
11. Zdejší soud musel nejprve posoudit, zda odpovědnost žalobce za správní delikt zanikla plynutím času již před pravomocným skončením správního řízení, jak tvrdí žalobce. To by ostatně zdejší soud byl povinen zkoumat i z úřední povinnosti. V případě, že by soud dospěl k závěru o zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt, bylo by již neúčelné posuzovat další v žalobě uplatněné námitky.
12. Z napadeného rozhodnutí soudu plyne, že ke spáchání správního deliktu mělo dojít dne 9.8.2014. Novela zákona o silničním provozu (zákon č. 230/2014 Sb.), kterou byla délka prekluzivní lhůty (§ 125e odst. 5) u správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu teprve výslovně upravena, nabyla účinnosti až dne 7.11.2014, tj. až po spáchání správního deliktu. Nově odpovědnost fyzické osoby – provozovatele vozidla za správní delikt dle § 125f zákona o silničním provozu zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezažal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (§ 125e odst. 3 a odst. 5 zákona o silničním provozu). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.5.2017, č.j. 3 As 114/2016-46, plyne, že novelizace zákona o silničním provozu dopadá také na správní delikty provozovatele vozidla, které byly spáchány před účinností novely zákona o silničním provozu (7.11.2014). Navíc i před novelizací zákona o silničním provozu, kterou byla délka prekluzivní lhůty u správního deliktu provozovatele výslovně upravena, se na tuto prekluzivní lhůtu ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu vztahovalo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.10.2017, č.j. 3 As 266/2016-28).
13. Napadené rozhodnutí bylo vypraveno dne 20.7.2016 a následujícího dne nabylo právní moci. Je tedy zřejmé, že ve věci bylo rozhodnuto do 4 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán. Správní řízení bylo zahájeno dne 3.12.2014, kdy byl žalobci (jeho zmocněnci) doručen příkaz o uložení pokuty provozovateli vozidla ze dne 25.11.2014, č.j. MMZL 178087/2014. Podmínka zahájení řízení do 2 let ode dne, kdy se prvostupňový správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl, byla tedy také splněna.

14. Zdejší soud nepřehlédl, že dne 1.7.2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový přestupkový zákon“). Podle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nový přestupkový zákon tedy na posouzení zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt v nyní posuzované věci nic nemění. Řízení o správním deliktu má trestní charakter, a proto je nutné zohledňovat základní zásady trestního práva. Stěžejní trestní zásadou je pravidlo, že odpovědnost za trestný čin se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání trestného činu; pozdější právní úpravy lze použít pouze tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Tuto zásadu převzal také nový přestupkový zákon v § 2 odst. 1. Zdejší soud proto musel posoudit, zda v souvislosti s novou kodifikací procesního přestupkového práva, kam lze nově zařadit také institut správního deliktu (nově přestupku) provozovatele vozidla, nenabyla účinnosti právní úprava pro žalobce příznivější. Byť novelizací § 125f zákona o silničním provozu zákonem č. 183/2017 Sb. došlo ke změně terminologie, podle přesvědčení zdejšího soudu ke změně zákona ve prospěch žalobce nedošlo. Zdejší soud tedy v nyní posuzované věci vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného podle § 75 odst. 1 s.ř.s (při zohlednění trestního charakteru věci).
15. Žalobce namítá, že prvostupňový správní orgán neučinil dostatečné kroky ke zjištění řidiče vozidla. Ze správního spisu soudu plyne, že v reakci na výzvu prvostupňového správního orgánu dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ze dne 27.8.2014, č.j. 133690/2014, žalobce prostřednictvím zmocněnce podáním ze dne 29.9.2014 sdělil, že vozidlo řídil M. Z. Ve vztahu k žalobcem tvrzenému nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (žalobce) je zdejšímu soudu z jeho úřední činnosti i z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu známo, že zmocněnec žalobce ve správním řízení využívá účelových procesních obstrukcí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.5.2017, č.j. 3 As 61/2016-44). Jednou z procesních obstrukcí využívaných zmocněncem žalobce je, že je zmocněncem jako řidič označena osoba, která v mezidobí mezi spácháním správního deliktu a jeho pravomocným projednáním zemřela (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40). V nyní posuzované věci prochází správním spisem výpis dat z registru obyvatel (č.l. 9) ze dne 25.11.2014, ze kterého je zřejmé, že žalobcem označený M. Z. dne 16.8.2014 zemřel. Žalobce vyjma obecného tvrzení o osobě řidiče prostřednictvím zmocněnce nepředložil důkaz, který by jeho tvrzení o osobě řidiče prokazoval. Namítá-li žalobce, že postup prvostupňového správního orgánu mu znemožnil předložit důkazy na podporu svých tvrzení o řidiči vozidla, pak nic nebránilo žalobci, aby tyto důkazy přiložil k žalobě či v rámci odvolacího řízení před žalovaným, což neučinil. Za této situace postupoval prvostupňový správní orgán správně, jestliže v souladu s § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona věc odložil, aniž by žalobce vyzýval k vysvětlení okolností údajného zapůjčení vozidla.
16. Namítá-li žalobce, že prvostupňový správní orgán měl zahájit řízení dle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, pak ani k této námitce neshledává soud žalobu důvodnou. Dle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nesmí provozovatel vozidla přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její

totožnosti. Žalobce (jeho zmocněnec) za řidiče v podání ze dne 29.9.2014 označil M. Z. To, že osoba řidiče byla označena účelově, nijak neindikuje, že by žalobce neznal identitu řidiče vozidla. Pak podle zdejšího soudu prvostupňový správní orgán postupoval správně, jestliže nezačal správní řízení pro porušení § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

17. Zdejší soud tak má za to, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náhrada nákladů řízení

18. O nákladech řízení účastníků bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla soudem přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. srpna 2018

JUDr. David Raus, Ph.D.
předseda senátu

